

Årsmelding 2019

Anno Musea i Nord-Østerdalen

2019 har vært et spennende år for Musea i Nord-Østerdalen, og vi synes vi arbeider i riktig retning på stadig flere områder. Forvaltningen av våre samlinger og regionens kulturhistorie er et viktig og stort ansvar for oss, og vi har prioritert dette tungt i 2019, som vi også vil gjøre i årene fremover.

Anno museums strategiplanarbeid er meget viktig for å kunne oppfylle vårt samfunnsoppdrag. Herunder har også Musea i Nord-Østerdalen staket ut retninger for sitt arbeid, som vil skape et tydeligere, mer profesjonelt og relevant museum for regionen. Samlingsforvaltning er grunnlaget for alt vi gjør. Hovedfokus siste året og i tiden framover er revidering og digitalisering av alle gjenstander. Vi ønsker videre å arbeide ut fra en «ut-strategi» i vår formidling, en strategi som gjør at vi blir oppfattet som en relevant og uredde samfunnsaktør som utfordrer og skaper refleksjon. Vi har også startet tilretteleggingen for å få Kulturpunkt på alle anlegg, som formidler våre samlinger og historie. Arena og arrangementsutvikling er viktig for vår virksomhet, og styrking av samarbeidet med alle eiere av museumsanlegg vil gi gode resultater for vårt arbeid. Våre strategier for framtida er forankret i det arbeidet vi allerede gjør og i Anno museum sine mål og visjoner.

Forvaltning i fornyelsens tegn

Arbeidet med nytt dokumentasjons-senter og revisjonsprosjektet for gjenstandene har i høyeste grad preget vårt arbeide sist året. Vi har fått på plass gode planer for

Lett å finne igjen. I magasinet på Ramsmoen er det meste blitt registrert, plassert og merket med strekkoder. Foto: Erik Tobias Taube.

utførelsen av arbeidet, og har fått arbeide systematisk med deler av samlingene. I godt samarbeid med Anno Digital har vi kommet langt i arbeidet med samlingene i vårt eget magasin på Ramsmoen. Etter at vi overtok samlingene i Okkupasjonsstua i Museumsparken, har alle gjenstander her-

*Ivar Mortensson-Egnund. Etter å ha ligget i kasser i over 30 år, er det nå lett å finne igjen arkivene etter Ivar Mortensson-Egnund.
Foto: Erik Tobias Taube.*

*Ferdig restaurert. Stallåven i Museumsparken fikk en høyst nødvendig opprustning på sommeren, og framstår nå som et praktbygg.
Foto: Jo Aspås.*

*Gjenstandsregistrering. Rannveig Fridtun Øyen, Erland Johaug og Øystein Gjelten Bakken i full gang med å registrere, merke og fotografere gjenstandene i Okkupasjonsmuseet på Tynset.
Foto: Erik Tobias Taube.*

*Lydopptak og foredrag. Dalsbyggingen og naturvennen Jon J. Meli holder foredrag ved publiseringen av hans over hundre natur- og kulturhistoriske intervjuer ut på Digitalmuseum.no.
Foto: Bersvend Salbu.*

fra også blitt registrert. Når det gjelder arkiver, har dette året vært mest preget av ordningen av samlingen etter Ivar Mortensson-Egnund. Vi fikk midler fra Arkivverket, og har endelig fått orden på et arkiv og en samling som har ligget i godt over 30 år. Stadig flere bygg blir restaurert takket være vedlikeholdsmidlene til Anno, og i år var det Stallåven i Museumsparken som fikk en velfortjent opprusting. For øvrig er arbeidet med tilstandsvurdering og sikringsplan for våre bygg meget nyttig for oss, både på kort sikt, og ikke minst på lang sikt, som et grunnlag for å gjøre riktige og kvalitetsmessige gode valg i forvaltningen av den store bygningssamlingen vi forvalter.

Vi prøver hele tiden å knytte linjer

mellom alt vi gjør vedrørende forvaltning opp mot å formidle. Når det gjelder vårt arbeid konkret sist år, har vi arbeidet på denne måten når det gjelder blant annet Ivar Mortensson-Egnund, hvor vi har fått åpnet en utstilling i Fedraheimstua. Videre planlegger vi ulike arrangement i framtiden inspirert av historien og samlingene fra Ivar. Vi tenker i samme baner for Okkupasjonsmuseet, våre årbøker og med vår kunnskapsproduksjon. Vi ønsker også å løfte formidling inn i vårt arbeid med revisjonsprosjektet av gjenstandssamlingene, hvor vi har som mål å fortelle omverdenen om dette viktige arbeidet.

Vi prøver stadig å forbedre oss og å nå ut til stadig nye grupper. Sist år fikk vi lagt

Kunstutstilling. Konservator Kirsten Frønæs åpner sommerutstillingen med kunstnerne Linda og Maria Lothe i fjøset på Ramsmoen. Foto: Bersvend Salbu.

ut alle våre årbøker på Digitalmuseum.no, og publisert over hundre intervjuer gjort av dalsbyggingen Jon J. Meli. For en liten avdeling må vi tilstrebe at alle kan gjøre slike operasjoner, og her må alle beherske og arbeide innen både forvaltning og formidling, nesten til enhver tid.

Utstillinger på agendaen

Etter at Stallen på Ramsmoen ble omgjort til kontorer og bibliotek, har det vært lite plass for utstillinger. Likevel prøver vi å få til noen gjennom året, og i 2019 har vi hatt en fotoutstilling knyttet til bokutgivelsen *Hest i Nord-Østerdalen*. Ellers har vi fortsatt med å ha kunstutstillinger i Fjøset, og i 2019 var det Linda og Maria Lothe som viste fram både keramikkarbeider, videokunst og

ballettdans. Sammen med Galleri Tøysentralen og Helga Storbækken fikk vi også til flere runder med work-shops med skoleelever, der de fikk utløp for sine kreative evner.

Vi har også i år arbeidet målrettet med å tilrettelegge bedre for skoler og barnehager. Gjennom året har alle skoler i regionen blitt besøkt, og vi har i felleskap kommet fram til at museet skal tilrettelegge en kunnskapsbank via vår hjemmeside, strukturere opplegg for grunnskolene, samt bistå konkret der de ulike skolene ønsker opplegg fra museets ansatte.

I løpet av året har Musea i Nord-Østerdalen fått på fote et nytt museum i det gamle herredshuset, forsamlingslokalet, og ikke minst kinobygget Rambu på Tynset.

Ærverdige Rambu. Herredshuset og forsamlingslokalet fikk blåst nytt liv i seg ved 100 års jubileet for Tynset kommunale kino og åpningen av film- og kinomuseet. Foto: Esther Breslien.

Kinomaskin. Kultursjef i Tolga kommune viser fram kinomaskinrommet på Vidarheim, som ble gitt i gave til museets kino- og filmutstilling i Rambu på Tynset. Foto: Bersvend Salbu.

Ønsket om et slikt kino- og filmmuseum har ligget der lenge med tanke på Rambu, og anledningen bød seg når vi fikk hele kinomaskinrommet fra samfunnshuset Vidarheim på Tolga. Derfor ble det høytidelig åpning av første del av kinomuseet under 100 årsjubileet for Tynset kommunale kino i Rambu. Selve salen i bygget Rambu fra 1889 er nesten ikke endret, og vi er meget godt fornøyd med oppstarten av vårt eget museum for film og kino på Tynset.

Formidling og samarbeid på mange arenaer

Naturlig nok blir det mange ulike samarbeid på kryss og tvers når vi har såpass mange avdelinger tilknyttet Musea i Nord-Østerdalen. Fotokvelder, foredrag og ulike seminarer er blitt arrangert utover året,

samt konserter med blant annet artisten Bussi, som på frivillighetssentralen sang og fortalte fra «Det gode taterliv på vegen». Vi samarbeider også med videregående skole, og har opplegg for elever innen ulike tema på vårparten. Nytt av året er et tettere samarbeid med Voksenopplæringa, der vi både har hatt integrerings- og språktreningsprosjektet «Samtaler i kjøkkenhagen», samt temadager for Introduksjonskurs-elever. Sist vinter ble vi forspurt fra en elevbedrift om vi kunne være arena for eldrekafe, og vi bidro med historiske opplegg på disse tirsdagene i januar og februar. Her fikk de eldre blant annet høre om Harriet Backers forhold til vår region. Nordøsterdalsseminaret hadde høsten 2019 overskriften Språk i bruk, og samlet interesserte deltagere fra hele regionen til et variert og godt faglig program.

Eldrekafe. Maren Kværness Halberg holdt flere foredrag om Harriet Backers tilknytning til Nord-Østerdalen for mange interesserte tilhørere. Foto: Helga Reidun Bergebakken Nesset.

Aldri kjedelig

Om ikke alt har gått på skinner hele tiden, kan vi likevel si at det aldri er kjedelig å arbeide ved Musea i Nord-Østerdalen. Vi har et vell av oppgaver og prøver etter beste evne å utføre de på en god måte, og å betjene folk og anlegg i en stor region. I løpet av siste året har vi gjort store steg og lagt gode planer for virksomhetens framtid, slik at vi får orden på grunnlaget for all vår formidling; nemlig samlingene og vår felles kulturhistorie. Parallelt må vi selvfølgelig være utadrettede og formidle av vår kunnskap. Målet vårt er at det heller ikke skal være kjedelig å besøke oss eller noen av våre anlegg, samt at vår forvaltning og formidling vil gi noe tilbake til samfunnet i form av kunnskap, engasjement eller annen reaksjon som skaper refleksjon over historien, samfunnet eller ens eget liv.

Ansatte ved Anno Musea i Nord-Østerdalen per oktober 2020

Torgeir Rennemo, Maren Kværness Halberg, Erik Tobias Taube, Helga Reidun Bergebakken Nettet, Per Arne Tollefshagen, Ole Cato Strømshoved, Audun Jøstensen Lutnæs, Kirsten Frønæs, Geir Arne Mælan, Øystein Gjelten Bakken, Erland Johaug, Rannveig Fridtun Øyen, Arild Alander, Bersvend Salbu.